

אַתָּה רַבִּי אֶלְעֹזֶר וַשְׁנֵי רִישֵׁי בֵין בְּרִכּוֹי דָאָבוֹי וְסַח
(לֵיה) עֹזֶבֶד א. דְהִיל רַבִּי שְׁמַעַן וּבָכָה אָמַר
(חֲקֹוק ג) יְיָ שְׁמַעַתִּי שְׁמַעַךְ יִרְאָתִי. הָאִ קְרָא חֲקֹוק
אָמַרְוּ בְשֻׁעַתָּא דְחַמָּא מִתְתִּיה וְאַתְקִים עַל יְדָא
דָאָלִישָׁע. אַפְמָאי אַקְרֵי חֲקֹוק. בְגִינָן דְבָתִיב, (מַלְיכִים ב) ד
לְמַזְעֵד הַזָּה בְּעֵת תִּיה אַת חֹזְקָתְבָן. וְדָא בְּרִיה (בְּרִיה)
דְשִׁונְמִית הַזָּה. וְתִרְיֵן חֲבּוּקִין הַזָּו, חַד דָאִימִיה וְחַד
דָאָלִישָׁע. דְבָתִיב, (מַלְיכִים ב) וְיִשְׁם פַוּן עַל כְּפָו.

אֲשֶׁר־בְּחִנָּה בְּסֶפֶר אֶדְעָה מֵלֵפָא, שֶׁמְאָ גַּלְיָפָא
דְּשֶׁבְעִין וְתִרְיֵן שֶׁמְהָן אֲגָלִיף עַלְזָוִי בְּתִבְיָן.
בְּגִין דְּאַתּוֹן דְּאַלְפָא בִּיתָא דְּאֲגָלִיף בֵּיהַ אַבּוֹי
בְּקִדְמִיתָא פֶּד מִית פְּרָחוֹ מִגִּיה. וְהַשְׁתָּא דְּאַלְיִשְׁעָ
חַבְקָן לֵיהַ אֲגָלִיף בֵּיהַ בֶּל אַפּוֹן אַתּוֹן דְּשֶׁבְעִין וְתִרְיֵן

לשון החדש

ברוך הוא היה. ועוד, שראיתי את פניכם
משנות. אמר רבי יוסף, יפה אמרתם,
אמו, ואחד של אלישע, שבתוב (שם)
שחכם עדיף מנביא.

בְּאָרֶבֶת אֲלֹעֵזֶר וִשְׁמַת רַאשׁוֹ בֵּין בְּרֵכִי
אֲבִיו וִסְפֵּר וְלוֹן הַמְּעֵשָׂה. פְּחַד רַבִּי שְׁמֻעוֹן
וּבְכָה. אָמַר (בְּקָק א' ח') שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְתִּי
יָרָאתִי. אֲתָה הַפְּסָוק הַזֶּה אָמַר חַבְקוֹק
בְּשָׁעָה שְׁרָאָה מִיתָּתוֹ וְהַתְּקִים עַל יְדֵי
אַלְיִישָׁע. לְפָמָה נִקְרָא חַבְקוֹק? מִשּׁוּם
שְׁבַתּוֹב (מַלְכִים-ב') לְמוֹעֵד חֹזֶה בְּעֵת חַיָּה

שָׁמַחַן. וְאַתְּזֹן דְּאִילֵין שְׁבָעַיִן יַתְּרֵין שְׁמַחַן גְּלִיפָּן אֲנוֹן
מְאַתְּזֹן וְשִׁיתְסֶר אַתְּזֹן. וּבְלָהּוּ אַתְּזֹן אֲגָלִית בְּרוֹחוּיה
(נ"א בְּרִיבּוֹרָא) אֲלִישָׁע, בְּגִינַן לְקִיְמָא לֵיה בְּאַתְּזֹן דְּשְׁבָעַיִן
יַתְּרֵין שְׁמַחַן. וּקְרָא לֵיה חַבְקוֹק. שְׁמָא דְּאַשְׁלִים לְכָל
סְטְרֵינוּ. אַשְׁלִים לְחַבְקוֹן בְּדָאַתְמָר. וְאַשְׁלִים לְרוֹזָא
דְּמָאַתְן וְשִׁיתְסֶר אַתְּזֹן דְּשְׁמָא קְדִישָׁא. בְּתִבְין
אַתְקִים לְאַהֲרֹן רֹוחַיה, וּבְאַתְּזֹן אַתְקִים בְּלַ גּוֹפִיה
עַל קִיְמִיה. וּעַל דָּא אַקְרֵי חַבְקוֹק.

וְאַיְהוּ אָמֵר (חַבְקוֹק ג') יְיָ שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאָתִי,
שְׁמַעְנָא מָה דְּהֹהָה לֵי דְּאַטְעִימָנָא מְהַהְוָא
עַלְמָא וְדַחְיַלְנָא. שְׂרָא לְמִתְבָּעָ רְחַמְּין עַל נְפִשְׁיה
וְאָמֵר יְיָ פְּעַלְךָ דְּעַבְדָּת לֵי בְּקָרְבָּ שְׁנִים יְהֹונָן חִיָּיו,
בָּמוֹ חִיָּיו. וּכְלַ מְאַן דְּאַתְקָשָׁר בְּאַגְּנוּן שְׁנִים קְדֻמּוֹנִיות

לשון הקודש

השםות, והאותיות של שְׁבָעִים וּשְׁנִים התיקים בְּלַ גּוֹפּוּ עַל קִיּוֹמוֹ, וּעַל בְּן גְּרָא
חַבְקוֹק.

וְהַזְוָא אָמֵר (חַבְקוֹק ג') ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ
עַשְׂרָה אֹתִיות. וְאַתָּ בְּלַ הָאוֹתִיות חַקְקָה
בְּרוֹחוֹ וּנ"א בְּדָבָרוֹ אֲלִישָׁע, בְּרִי לְחַעְמִידָו
בְּאֹתוֹיות שְׁלַשְׁבָעִים וּשְׁנִים שְׁמוֹת. וּקְרָא
לו חַבְקוֹק, הַשֵּׁם שְׁפְשָׁלִים אַת בְּלַ
הַצְּדִיקִים, מְשֻׁלְּם אֶת הַחַבּוֹקִים, בְּמַבָּאָר.
וְהַשְׁלִים לְסֹוד שְׁלַשְׁ מְאֹתִים וּשְׁשָׁ עַשְׂרָה
הָאוֹתִיות שְׁלַשְׁלָה הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ. בְּתִבְوتָה
התיקים לְהַחֲזֵיר אֶת רֹוחַו, וּבְאֹתִיות

חין את קשרו ביה. בקרוב שנים תודיע לחהו אדרך דילית (ב) חין כלל.

בכה רבי שמעון ואמר אוף אנא מפה דשמענא דhilגנא לקדשא בריך הוא. זקיף ידיו על רישיה ואמר ומה רב המונגע סבא נהירו דאוריתא זכיתון אהינו למחייב אפין באפין ולא זכינה ביה. נפל על אנפו וחמא ליה מעקר טוירין מנהיר שרגין בהיכלא דמלכא משיחא. אמר ליה רבי בההוא עלמא תהון שבין מאירי אוילפנין קמי קדשא בריך הוא. מההוא יומא הוה קרי לרבי אלעזר בריה ולרבו אבא פני אל במה דאת אמר, (בראשית לו) כי ראיתי אלהים פנים אל פנים.

בראשית רבי חייא פתח (תהלים קי) ראיית חכמה יראת יי' של טוב לב עוזיהם תחולתו

לשון הקודש

באותו העולם תהיו שכנים בעלי הוראה לפניו הקדוש ברוך הוא. מהוים הוה היה קורא לרבי אלעזר בנו ולרבו אבא פניא"ל, במו שנאמר (בראשית לו) כי ראיתי אלהים פנים אל פנים.

בראשית. רבי חייא פתח, (תהלים קי) ראיית חכמה יראת ה' של טוב לב עוזיהם תחולתו עמדת לעדר. ראשית

חאים כלל.

בכה רבי שמעון ואמר, אף אני מפה ששמעתי פחרתני מהקדוש ברוך הוא. הרים ידו על ראשו ואמר, ומה רב המונגע הוקן, אור התורה, אתם וביתם לראות פנים בפנים, ולא זכיתו בו. נפל על פניו וראה אותו עזק רחים מאייר גרות בהיכל מלך המשיח. אמר לו, רבי,

עומדת לעד. ראשית חכמה, האי קרא ה' מיבעי ליה, סוף חכמה יראת י', בגין דיראת י' סוף חכמה איה. (נ"א אלא איה ראשית) לעלאו לנו דרנא דחכמתא עלאה ה' הוא דכתיב, (תהלים קיח) פתחו לי שעריך. זה השער לוי ודי, די לא יעול בהאי תרעא לא יעול לעלמיין. למלא עלה דאייה עללה וטמיר ונגין ועbid ליה תרעין אלין על אלין ולסופה כל תרעין עבד תרעא חד בכמה מנעוילין בכמה פרהין בכמה הייכליין אלין על אלין. אמר כל מאן דבי למייעל לגבאי תרעא דא יהא קדמהה לגבאי, מאן דיעול בהאי תרעא יעול. אוף ה' תרעא קדמהה לחכמה עלאה יראת ה' איה. ודי איה ראשית

ב, תריין אונן דמתהברין כהדא, ואונן תריין נקודין,

לשון הקודש

חכמה, פסוק זה בך ציריך לבתוב: סוף אלה על אלה, ובסוף כל השערים עשה שער אחד בכמה מנעוילים, בכמה פרחים, בכמה היבלוות אלה על אלה, ואמר: כל מי שרוצה להבנש אליו – שער זה יתיה ראשון לנו. מי שיבנש בשער זה – יבנש. גם בך שער ראשון לחכמה עליונה, יראת ה' היא. וזהו ראשית. ב, שניים הם שמותהברים באחד, ולאו עליון נסתר ונגנו, ועשה לו שערים שהוא עליון נסתר ונגנו, ועשה לו שערים

חד גְּנִזָּא וַתְּמִירָא וְחֶד קִיְמָא בְּאַתְגֵּלִיא. וּבְגִינּוֹן דְּלִילָת
לְהֹז פִּירְזָדָא אַקְרָיוֹן רְאִשְׁתָּה. חֶד וְלֹא תְּרִין. מִאן
דְּגַטְּיָל הָאֵי נְטִילָהִיא. וּכְלָא חֶד דְּהָא הוֹא (שְׁפִיחָה)
וַשְׁמִיהָ חֶד דְּכַתְּיב, (תְּהִלִּים פג) וַיַּדְעֵי כִּי אַתָּה שְׁמֵךְ יְיָ
לְבָדָךְ. אֲפָאי אַקְרָי יְרָאת יְיָ, בְּגִינּוֹן דְּאֵיתָהוּ אַיְלָנָא
דְּטוֹב וְרָע, זְכִי בָּר נְשָׁהָא טֹב וְאֵי לֹא זְכִי הָא רָע.
(דף ח ע"א) וּעַל דָּא שְׂרֵי בְּהָאֵי אַתְרָי יְרָאתָה. וְדָא תְּרֻעָא
לְעַלְלָא לְכָל טֹבָא דְּעַלְמָא. שְׁכָל טֹב אַלְיָן תְּרִין
תְּרַעַין דְּאָפָן כְּחַדָּא.

רַבִּי יוֹסֵי אָמַר שְׁכָל טֹב דָּא אַיְלָנָא דְּחַיִּי דְּאֵיתָהוּ
שְׁכָל טֹב בְּלֹא רָע בְּלֹל. וּעַל דָּלָא שְׂרֵיא בִּיה
רָע אֵיתָהוּ שְׁכָל טֹב בְּלֹא רָע. לְכָל עֲוֹשֵׂיָהֶם, אַלְיָן
חַסְדָּי דָּוִד הַגְּאָמָנִים תְּמִכֵּין אָוּרִיָּתָא. וְאָפָן דְּתְמִכֵּין
אָוּרִיָּתָא כְּבִיכּוֹל אָפָן עֲבָדִין. כָּל אָפָן דָּלָעָן

לשון הקודש

שתי נקודות – אחד גְּנִזָּה וְגִסְטָר, ואחד
עומד בהתגלות. ובכלל שאין להם פרוד
נקראים בראשית, אחד ולא שנים. מי
שנוטל זה נוטל זה, והכל אחד. שבירי
הוא ושם אחד, שבותוב (שם פג) וידעו כי
אתה ד' שְׁמֵךְ לְבָדָךְ. לִמְהֵ נְקָרָא יְרָאת
ה? בְּגִלְלָל שְׁהָא עַז שְׁלָא שְׁעִירִים שְׁהָם בְּאַחֲרָה.
רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, שְׁכָל טֹב – זה עַז
הַחַיִּים, שְׁהָא שְׁכָל טֹב בְּלֹי רָע בְּלֹל.
וּעַל שְׁלָא שְׁוֹרָה בּוֹ רָע הוֹא שְׁכָל טֹב
בְּלֹא רָע. לְכָל עֲשֵׂיָהֶם – אלו חַסְדָּי דָּוִד
הַגְּאָמָנִים, תְּמִכֵּי הַתּוֹרָה. ואוֹתָם תְּמִכֵּי
הָאָדָם – הַנְּהָה טֹב. וְאֵם לֹא זְכָה – הַנְּהָה

באוריותא לית בהו עשייה בעוד דלעאן בה. אונן דתמכוון לוון אית בהו עשייה. ובaille דא בתיב תהלווע עומדת לעד וקיימת פורסיא על קיומיה בדקא יאות.

רבי שמעון הוה יתיב ולעוי באורייתא בליליא דבליה אהתרת בבעלה. דתגינו כל אונן חבריא דבני היכלה דבליה אצטיריבו בהיא ליליא דבליה אודמנת למחייו ליומא אחרא גו חופה בעלה למחייו עמה כל ההוא ליליא, ולמחייב עמה בתקוננה דאייה אתתקנת למלייע באורייתא מתורה לנביאים ומגביאים לבתוים ובמדרשות דקראי וברזי דחכמתא. בגין דאלין אונין תיקונין דילה ותבשיטה. ואיהי וועלמתה עאלת וקיימת על רישיהון אתתקנת בהו וחרת בהו כל ההוא ליליא. וליומא

לשון הקידוש

התורה בביבול הם עושים. כל אלו שעוסקים בתורה אין בהם עשייה ועוד שעוסקים בה. אוטם שתומכים בהם יש בהם עשייה, ובכח זה בtówת הלהלווע מדרת לעד, ועומד הפסא על עמדיו בראיו.

רבי שמעון הוה יושב ועובד בתורה בליליה שהבליה מתחברת בעללה. נבנשת ועומדת על ראשיהם ומתתקנת

אחרא לא עאלת לחופה אלא בהדייהו. ואלין אקרין בני חופתא. ובין דעאלת לחופתא קדשא בריך הוא שאיל עלייהו וمبرך לון ומעטר לון בעטרה דבליה. ובאה חולקון.

זהה רבינו שמעון ובלחו חבריא מרנין ברגה דאוריתא ומחדשו מלין דאוריתא כל חד וחד מניהו. זהה תידי רבינו שמעון ובכל שאר חבריא. אמר לון רבינו שמעון, בני ובאה חולקבון בגין דלמחר לא תיעול פלה לחופה אלא בהדייכו. בגין דבלחו דמתקנין תקוננה באוי ליליא וחדראן בה כלחו יהוז רשיין ובתיבין בספרא דכרניא וקדשא בריך הוא מברך לון בשבעין ברקאנ ועטרין דעלמא עלאה.

פתח רבינו שמעון ואמר (תהלים יט) השמים מספרים

לשון הקודש

ובכל שאר החברים. אמר להם רבינו שמעון, בני, אשרי חלוקכם, בגין שטחכם לא תבננס הפלחה לחופה אלא יחד אתם. ואלה נקראים בני חופה. ובין שגנשת לחופה, הקירוש ברוך הוא שואל עליהם וمبرך אותם, ומעטר אותם בעטרת הפלחה. אשרי חלוקם. וזה רבינו שמעון וכל החברים מרנין בגין תורתם ומדרשים דברי תורה כללו של עולם העליון. ופתח רבינו שמעון ואמר, (תהלים יט) השמים אחד ואחד מהם, וזה שמה רבינו שמעון

כבוד אל יגוי קרא דא הא אוקימנא ליה. אבל בזומנא דא דבליה אתערא למייל להזפה ביזמא רמחר אתתקנת ואתנהיית בקיושטהא בהדי חבריא דחדראן עמה בל ההייא ליליא ואיהי חדאת עמהוז. וביזמא רמחר במא אובלוסין חילין ומשרין מתבגשין בהדה. ואיהי בכלו מהפאנ לבל חד וחד דתקינו לה באוי ליליא. ביוון רמתחברן בחדר ואיהי חמת לבעל מה בתיב השמים מספרים כבוד אל. השמים דא חתנו דעל כל להזפה. מספרים, מנהרין כוזהרא דספר, דנהייר זוזהיר מסיני עלה מא ועוד סייפי עלמא.

כבוד אל, דא כבוד בליה דאקרי אל, דכתיב, (תהלים ו אל זעם בכל يوم. בכל יומי שטא אكري אל, והשטא דהא עאלת להזפה אكري כבוד, ואكري

לשון הקודש

מספרים כבוד אל וכו. פסוק זה הרי העמדנווהו. אבל בזומן זה שבכל מהתעוררת להבגנס לחפה, למחרת מתרקנת ומארה בקשוטיה יחד עם החרבים ששמהו עמה בל אותו הלילה, והיא שמחה אתם. ולמחרת במא שבחות וצבאות ומרובבות חילות ואובלוסים, נסיגות ובלגים מהבים לכל מלחנות אתה, והיא ובכלם מהבים לכל אחד ואחד שתקנו אותה בלילה הוה.

אל. יזכיר על יזכיר. נήирו על נήירו. ושלטנו על שלטנו. כדיין בה היא שעתא דשימים עאל להופהנא. אתי ונHIR לה, כל אונין חבריא דאתקינו לה כלחו אתפרשי בשמהן תמן הדא הוא דברתיב, (תהלים יט) ומעשה ידיו מגיד הרקיע. מעשה ידיו, אלין אונן מאירי קיימא דברית בהדי כליה, ואונן מאירי קיימא דברית אקרין מעשה ידיו, כמה דעת אמר, (תהלים ז) ומעשה ידינו כונגה דא ברית קיימא דחתמים בברא. דבר ניש.

רב המנוגא סבא אמר הבי (קהלת ז) אל תתן את פיך לחתיא את בשך, שלא יהיב בר ניש פומיה למיטי להרהור באיש, והוא גרים למחטי לה היא בשר קדש דחתמים ביה ברית קדישא. לאילו עביד כן משבין ליה לגיהנם. וזהו דממוֹגה על גיהנם

לשון הקודש

כבוד על כבוד. אור על אור. שלטונו על כמו שנאמר ומעשה ידינו כונגה, זו שלטונו. והוא באורה שעזה שהשמיים נכנס ברית הקדשות שחרותמה בבשר בן האדם. רב המנוגא הוזן אמר בה, (קהלת ז) אל תנתן את פיך לחתיא את בשך - שלא יתנו בן אדם את פיו להביא להרהור רע ויגרם לחתיאו אותו בשר קדש שחרותם בו ברית הקדש, שם עשה בה, מושכים אותו לגיהנם. והוא קיומ ברית נקרים מעשה ידיו,

דָוָמָה שְׁמִיָּה. וּבָמָה רַבּוֹא דְמַלְאָכִי חֲבָלָה בְּהִדִּיה. וּקְאִים עַל פִּתְחָא דְגִיהַנָּם, וּכֶל אָנוֹן דְגַטְרוֹ בְּרִית קָדִישָׁא בְּהָאֵי עַלְמָא, לִית לֵיהּ רְשָׁוֹ לִמְקָרְבָּ בְּהָז.

דָוָד מַלְבָּא בְּשֻׁעַתָּא דְאִירָע לֵיהּ הַהּוֹא עַוְבָּדָא רְחִילָ. בְּהָהִיא שֻׁעַתָּא סְלִיק דָוָמָה קָמִי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הָוָא וָאָמָר לֵיהּ מַאֲרִי דְעַלְמָא (דף ח ע"ב) בְּתִיב בְּתֹרֶה (וַיָּקֹרֶא כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר יִגְאָפֵ אֶת אֶשֶּׁת אִישׁ. וּבְתִיב נְאָל אֶשֶּׁת עַמִּיתָךְ וְגוֹ. דָוָד דְקַלְקָל בְּרִית בְּעַרְוָה מָהּוּ. אָמָר לֵיהּ קָדְשָׁא בְּרִיךְ הָוָא דָוָד זְבָחָה הָוָא, וּבְרִית קָדִישָׁא עַל תְּקוּנִיהָ קִיְמָא, דָהָא גָּלִי קָדְמִי דְאָזְדָמָנָת לֵיהּ בַּת שְׁבָע מֵיּוֹמָא דְאַתְבָּרִי עַלְמָא.

אָמָר לֵיהּ אֵי קְפָד גָּלִי קְמִיה לֹא גָּלִי. אָמָר לֵיהּ וְתוּ בְּהַתִּירָא הָזָה מֵה דָהָה. דָהָא כָּל אָנוֹן דְעַלְלוֹ לְקַרְבָּא לֹא עַל חָדְמָיוֹנָה עַד דְאַפְטָר בְּגַט

לשון הקודש

הַגִּיהַנָּם דָוָמָה שְׁמוֹ, וּבָמָה רַבּוֹאות של יִגְאָפֵ אֶת אֶשֶּׁת אִישׁ, וּבְתוֹב (שם ח) וְאֶל מַלְאָכִי חֲבָלָה יְהָדָה אֶתְוָה, וּעוֹמֵד עַל פִּתְחָה אֶשֶּׁת עַמִּיתָךְ וּבוּ. דָוָד שְׁקַלְקָל בְּרִית בְּעַרְוָה מָהוּ (מה ד'ז'וּ) ? אָמָר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: דָוָד צְדִיקָה הוּא, וּבְרִית הַקָּדוֹשׁ עַל תְּקוּנוֹ עוֹמֵד, שְׁהָרִי לְפָנֵי גָּלוּי שְׁמֹומָנָת לוֹ בַת שְׁבָע מֵיּוֹם שְׁגַבָּרָא הָעוֹלָם. אָמָר לוֹ: אִם לְפָנֵיךְ גָּלוּי – לְפָנֵינוֹ לֹא גָּלוּי! אָמָר לוֹ: וְעוֹד בְּחַתְרֵה הָיָה מֵשְׁחָתָה, הָעוֹלָם, בְּתוֹב בְּתֹרֶה (וַיָּקֹרֶא כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר

לֹא נִתְתַּחֲתִיה. אָמֵר לֵיהּ אֵי הַכִּי הָזֶה לֵיהּ לְאוֹרְכָא תַּלְתַּ
ירְחֵי וְלֹא אוֹרֵיךְ. אָמֵר לֵיהּ בַּמְאֵי אֹזְקִים מֶלֶה בְּאַתָּר
דְּחִיּוֹשִׁין דְּהֵיא מַעֲוָבָרָת, וְגַלְיִ קְדֻמִּי דְּאוֹרֵיהּ לֹא
קָרִיב בָּה לְעַלְמִין דְּהָא שְׂמֵי חֲתִים בְּגַנְיוֹת לְסַפְּהָדוֹתָא.
בְּתִיב אוֹרֵיהּ וּבְתִיב אוֹרֵיחּוּ שְׂמֵי חֲתּוּם בְּחַדִּיהּ דְּלֹא
שְׂמֵשׁ בָּה לְעַלְמִין. אָמֵר לֵיהּ, מְאַרְיִ דְּעַלְמָא הָא מָה
דְּאָמְרִית אֵי קְמַךְ גַּלְיִ דְּלֹא שְׂכִיב בְּחַדָּה אוֹרֵיהּ,
קְמִיהּ מֵגַּלְיִ, הָזֶה לֵיהּ לְאוֹרְכָא לָהּ תַּלְתַּ יְרֵחֵי. וְתוּ
אֵי יְדֻעַ דְּלֹא שְׂכִיב בְּחַדָּה לְעַלְמִין אַמְּאי שְׂדָר לָהּ
דָּוִד וּפְקִיד עַלְיהּ לְשִׁמְשָׁא בְּאַנְתַּחְתִּיהּ דְּכַתִּיב, (שמואל ב
י"א) רַד לְבִיטַח וּרְחֵץ רְגַלִּיךְ.

אָמֵר לֵיהּ וְדֹאי לֹא יְדֻעַ, אָבֵל יְתִיר מִתְלָת יְרֵחֵי
אוֹרֵיךְ דְּהָא אַרְבָּע יְרֵחֵי הָוּ. דְּהַכִּי תְּגִינְן
בְּחַמְשָׁה וּעַשְׁרִים דְּגִינְסָן אַעֲבָר דָּוִד בְּרוֹזָא בְּכָל

לשון הקודש

שְׁהָרֵי כֹּל אַלְוּ שְׁעוֹלִים לְקָרְבָּן, לֹא עַלְהָ
אַחֲד מֵהֶם עַד שְׁפָטוֹר אֲשֶׁר בָּגְטָן. אָמֵר
לֵהּ: אֵם בָּהּ, הָזֶה לוֹ לְחַבּוֹת שְׁלִשָּׁה
חֶדְשִׁים, וְלֹא חֶפְתָּה. אָמֵר לוֹ: בְּמַה עוֹמֵד
הַדָּבָר? בָּمְקוּם שְׁחוֹשָׁשִׁים שְׁהָיָא
מַעֲבָרָת, וְגַלְיִ לְפָנֵי שְׁאוֹרֵיהּ לֹא קָרְבָּ
אַלְיָהּ מַעֲוָלִים, שְׁהָרֵי שְׂמֵי חֲתּוּם בְּתוּכוֹ
לְעִדּוֹת. בְּתוּב אוֹרֵיהּ, וּבְתוּב אוֹרֵיחּ
שְׂמֵי חֲתּוּם עַמּוֹ, שְׁלֹא שְׂמֵשׁ בָּה
(שמואל ב י"א) רַד לְבִיטַח וּרְחֵץ רְגַלִּיךְ?
אָמֵר לוֹ: וְדֹאי לֹא יְדֻעַ, אָבֵל חַבָּה יוּתַר
מִשְׁלָשָׁה חֶדְשִׁים, שְׁהָרֵי אַרְבָּעָה חֶדְשִׁים

ישראל, והו עם יואב בשבעה יומין דסיוון ואלו
וחבלו ארעא דבני עמוון. סיון ותפוז ואב ואלול
אשთהו שם. ובארבעה עשרים באלויל הוה מה
דיהה מבת שבע. וביוומא דכפורי מחל ליה קדשא
בריך הו, ההיא חובה. אית דאמרי בשבעה באדר
אער ברוזא ואתבנשו בחמיסר דאייר, בחמיסר
באלויל הוה מה דיהה מבת שבע. וביוומא דכפורא
אתבנש (שמואל ב יב) גם יי' העביר חטאך לא תמות.
מאי לא תמות, לא תמות בידך דדומה.

אמר דומה מאירי דעלמא הא מלאח חדא אית לי
גביה דאייהו אפתח פומיה ואמר (שמואל ב יב) כי
יי כי בן מות האיש העושה זאת ואייהו דן לנפשיה
טרוניא אית לי עלייה. אמר ליה, לית לך רשות דחא
אודי לגביי ואמר חטאתי לבי אף על גב דלא חב.

לשון הקודש

עו, שך למדנו, בעשרים וחמשה עשר באלויל היה
העביר דוד ברו בכל ישראל, והיו עט מה שהיה עם בת שבע, וביום הכפורים
התבשר שם גם ה' העביר חטאך לא תמות. מה זה לא תמות? לא תמות ביד
תמו אב ואלול, בעשרים וארבעה וארבעה
באלויל היה מה שהיה עם בת שבע,
וביום הכפורים מחל לו הקדוש ברוך
הוא אותו חטא. ויש אומרים בשבעה
באדר העבר ברו, והתבנשו בחמשה

אמר דומה: רבון העולם, הרי דבר אחד
יש לי אליו, שהוא פתח פיו ואמר (שם) כי
ה' כי בן מות האיש העשה זאת, והוא אין
את נפשו. טרוניא יש לי עליו. אמר לו:

אבל בפה דחטא באורה עונשא כתבית עליה וקבל. מיד אהדר הזמ"ה לאטריה בפה נפש. ועל דא אמר חז"ד (תהלים צ) לילי יי' עורתה לי במעט שכנה דומה נפשי. לילי ה' עורתה לי דהוה אפטורוףא דילוי. במעט שכנה וכו'. מהו במעט, בחייב דקיק בשיעורא דאית בגין ובין סטרא אחרא, בההוא שערא הוות דלא שכנה דומה נפשי.

וּבְגִין כֵּה, בָּעֵי לְאַסְתָּמֹרָא בֶּר נִש הָלָא יַיְמָא מֶלֶה
כֶּדֶוד. בְּגִין הָלָא יַכְיל לְמַיְמָר לְדוֹזָמָה (קְהֻלָּת ח)
כִּי שְׁגָנָה הִיא, כִּמָּה דְּהֹנָה לְדָדָד נִצָּח לֵיה קְדָשָׁא
גְּרִיךְ הַזָּא בְּדִינָא. לְמַה יַּקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל קֹזֶךְ עַל
הַהּזָּא קוֹל דְּאֵינוֹ אָמֵר. וְחַבֵּל אֲת מַעֲשָׂה יַדְיךָ דָא
בְּשָׁר קְדָש בְּרִית קְדִישָׁא דְּפָגִים וְאַתְמָשָׁךְ בְּגִיהָנָם עַל
יַדָּא דְּדוֹזָמָה. וּבְגִין כֵּה (תְּהִלִּים יט) וּמַעֲשָׂה יַדְיוֹ מַגִּיד

לשונם הקודש

באותו שער היה שלא שכנה דומה נפשי.
ולבן צרייך בן אדם להשמר שלא יאמר דבר בדור, בגין שלא יוכל לומר לודמה (קהלת ט) כי שנגה היא, כמו שהיה לדור ונזכה אותן הקדוש ברוך הוא בדין. למה יקצף האלים על קולך – על אותן שhort אמר, וחביל את מעשה יריד קול השהו אמר, וחביל את מעשה יריד – זהبشر קדרש ברית הקדוש שפנום

אין לך רשות, שערי הזהה לפני ואמר חטאתי לה, אף על פי שלא חטא. אבל بما שהטה באורייה, עESH בתבתי עלייו. וקיבל. מיד חור דומה למקומו בפח נפש. ועל זה אמר דוד, (תהלים א) לויל ה' עורתה לי במעט שכנה דומה נפשי. לויל ה' עורתה לי שהיה אפוטרופוס שלי, במעט שכנה וכו'. מה זה במעט? במזו חותם דק במז השער שיש ביןי ובין הצד الآخر,

הַרְקִיעַ אֵלֵין אָנוּן חֶבְרִיא דְאַתְחָבָרו בְּכֹלה דָא וְמַארִי
קְיֻמָא דִילָה. מַגִּיד וְרָשִׁים כָל חָד וְתָחָד. מִאן הַרְקִיעַ.
דָא אִיהו הַרְקִיעַ דְבִיה חַמָּה וְלַבְגָּה וְכַכְבִּיא וְמַזְלִיא,
וְדָא אִיהו סְפִר זְבָרוֹן. אִיהו מַגִּיד וְרָשִׁים לְהָזָו וּבְתִיב
לְהָזָו לְמַהְיוֹ בְנֵי הַיְבָלָא וְלִמְעָבֵד רְעוּתָהָזָן תָדִיר.

יּוֹם לִיּוֹם יְבִיעַ אֹמֵר, (תהלים יט) יוֹמָא קְדִישָׁא מְאָנוּן
יוֹמָין עַלְאַיִן דְמַלְכָא מְשַׁבְחֵין לוֹן לְחֶבְרִיא
וְאָמְרֵין הָהִיא מַלָּה דְאָמֵר כָל חָד לְחֶבְרִיא. יוֹמָא
לְיוֹמָא יְבִיעַ הַהְוָא אֹמֵר וְמַשְׁבָח לִיה. וְלַיְלָה לְלַיְלָה
כָל דְרָגָא דְאַשְׁלִים (נ"א דְשְׁלִיט) בְלִילִיא מְשַׁבָּח דָא לְדָא
הַהְוָא דְעַת דְכָל חָד מְחַבְרִיא, וּבְשַׁלִימָו (ס"א וּבְרַחִימָו) סָגִי
אֲתַעֲבִידָו לוֹן חֶבְרִין וּרְחִימָין.

אֵין אֹמֵר וְאֵין דְבָרִים בְשַׁאֲר מַילִין דְעַלְמָא. דָלָא

לשון הקודש

מְאוֹתָם יָמִים עַלְיוֹנִים שֶׁל הַפְּלָה, וְנִמְשָׁך בְּגִיהַנָּם עַל יָדֵי דָמָה. וּבָגְלָל זֶה (תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה יָדֵי מַגִּיד הַרְקִיעַ, אַלְוֹ אָוֹתָם הַחֶבְרִים שְׁהַתְחָבְרוּ עַם הַבָּلָה הָזָו
בְּכָר שָׁאָמֵר כָל אַחֲד לְחֶבְרָה. יוֹם לִיּוֹם
יְבִיעַ אָוֹתוֹ אֹמֵר וְמַשְׁבָח, וְלַיְלָה לְלַיְלָה
– כָל דְרָגָה שְׁמַשְׁלָמָת (נ"א שְׁוֹלְטָה) וְאָחָר. מַי הַרְקִיעַ? וְהָזָו הַרְקִיעַ שְׁבָו חַמָּה
וְלַבְגָּה וּכְכִיבָּס וּמַזְלָות, וְזָהוּ סְפִר זְבָרוֹן,
הָוּא מַגִּיד וְרָשִׁים אָוֹתָם וּכְוֹתָב אָוֹתָם
לְהִזְוֹת בְנֵי הַחִיבָל וּלְעַשּׂוֹת רְצָוֹנָם תָמִיד.
שָׁם יוֹם יְבִיעַ אֹמֵר – יוֹם קְדוּשָׁה
רַבָּה נְעָשִׁים לְהָם חֶבְרִים וְאַחֲבִים.
אֵין אֹמֵר וְאֵין דְבָרִים – בְשַׁאֲר דְבָרִ

אֲשֶׁת מְעוֹן קָמֵי מִלְּפָא קָדִישָׁא וְלֹא בָּעֵי לִמְשָׁמָעַ לוֹן.
 אֲבָל הַנִּי מִילִי בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קָוָם. עֲבָדִי (דָבָר ט ע"א)
 מִשְׁיחָה אֲנוֹן מַלְיָן מִדּוֹרִי עַלְאי וּמִדּוֹרִי תַּתְאִי, מַאלִין
 אֲתַעֲבִידּוּ רְקִיעֵין וּמַאלִין אָרֶץ מִהָּהִיא תַּוְשַׁבְחָתָא.
 וְאֵי תִּמְאֵן דָּאָנוֹן מַלְיָן בָּאַתָּר חָדָר. מַשְׁטָּטָא בְּעַלְמָא
 בְּקָצָה תְּבֵל מַלְיָהָם. וּכְיוֹן דָּאֲתַעֲבִידָא רְקִיעֵין מְנַהּוֹן,
 מִאן שְׂרִיא בְּהָזָן. הַדָּר וְאָמֵר לְשָׁמֶשׁ שֵׁם אָהָל בָּהָם.
 הַהְוָא שְׁמָא קָדִישָׁא שְׁנִי מִדּוֹרִיה וּמִשְׁבְּנִיה בְּהָזָן
 וְאֲתַעַטְרֵר בְּהָזָן.

כִּיּוֹן דְּשָׁרֵי בָּאָנוֹן רְקִיעֵין וְאֲתַעַטְרֵר בְּהָזָן, בְּדִין וְהֵיא
 בְּחַתָּן יוֹצֵא מְחֻפְתוֹ. חַדִּי וְרֵהִיט בָּאָנוֹן רְקִיעֵין.
 נְפָק מְנִיחָה וְעַל וְרֵהִיט גַּו מְגַדְּלָא חַדָּא אַחֲרָא
 בָּאַתָּר אַחֲרָא. מְקָצָה הַשָּׁמִים מוֹצָאוֹ, וְדָאי מְעַלְמָא
 עַלְאָה נְפָק וְאֲתִיא דָאִיחָו קָצָה הַשָּׁמִים לְעַילָּא.

לשון הקודש

הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא נִשְׁמַעַם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
 הַקָּדוֹשׁ וְלֹא צָרִיךְ לְשָׁמַעַם. אֲבָל הַדָּבָרים
 הַלְּלוּג, בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קָוָם. עוֹשִׁים
 מְדִידָה, אֹוֹתָם דָּבָרים מִדּוֹרִים עַלְיוֹנִים
 וּמִדּוֹרִים תְּחִתּוֹנִים, מַאֲלָה גַּעַשִּׁים
 רְקִיעִים, וּמַאֲלָה הָאָרֶץ, מַאֲוֹתוֹ הַשְּׁבָתָה.
 וְאֵם הַאמְרָה שָׁאוֹתָם דָּבָרים בָּמָקוֹם אֶחָד
 מִשְׁׁוֹטָטִים בָּעוֹלָם - בְּקָצָה תְּבֵל מַלְיָהָם.
 וּכְיוֹן שְׁנַעַשִּׁים מֵהֶם רְקִיעִים, מֵי שָׂרָה

וַתִּקְוֹפְתוֹ, מֵאָן תִּקְוֹפְתוֹ, דָא קֶצֶח הַשְׁמִים לְתַתָּא
דָאִיהִי תִּקְוֹפָת הַשָּׁנָה דָאָסְחָרָא לְכָל שִׁיבִין.
וְאַתְקְשָׁרָת מִן הַשְׁמִים עַד רַקְיעָא דָא. וְאֵין גְּסָפָר
מִחְמָתוֹ דְהָהִיא תִּקְוֹפָה דָא וַתִּקְוֹפָה דְשִׁמְשָׁא דָאָסְחָר
בְּכָל סְטָרָא.

וְאֵין גְּסָפָר לִית דָאַתְבֵּסִי מַעַיָּה מִפְּלָדְגִּינָן עַלְאַיָּן
דְהָנוֹ בְּלָהּוֹ מִסְתָּרוֹן וְאַתְיַיְן לְגַבְיָה וּבָל חַד וְחַד
לִית מֵאָן דִּיְתְּבֵסִי מַיִינָה. מִחְמָתוֹ בְּשֻׁתָּא דָאַתְחָמָם
וְתָב (וְתָאִיב) לְגַבְיָהוֹ בְּתִוְבָּתָא (בְּתִיאָבָתָא) שְׁלִימָם. בָּל
שְׁבָחָא דָא וּבָל עַלְוִיא דָא בְּגִינָן אֲזָרִיקָתָא הוּא דְכַתִּיב,
(הַלִּים יט) תּוֹרָת יְיָ תִּמְיָמָה. שִׁית זְמִינָן בְּתִיב הַבָּא יְיָ
וְשִׁית קָרְאֵי מִן הַשְׁמִים מִסְפָּרִים עַד תּוֹרָת יְיָ תִּמְיָמָה
וְעַל רֹזָא דָא בְּתִיב בְּרָאשָׁית הָא שִׁית אַתְזָוָן. בָּרָא

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ

לְמַעַלָּה, וַתִּקְוֹפְתוֹ – מַי זֶה תִּקְוֹפְתוֹ? זֶה
קֶצֶח הַשְׁמִים לְמַטָּה, שֶׁהִיא תִּקְוֹפָת
הַשָּׁנָה שְׁפָוּבָת אֶת בָּל הַאִיכָּרִים,
וְמִתְקְשָׁרָת מִן הַשְׁמִים עַד רַקְיעָה וְאֵין
גְּסָפָר מִחְמָתוֹ – שָׁאוֹתָה תִּקְוֹפָה זוֹ
וַתִּקְוֹפָת הַשְׁמֶשׁ שְׁמָסּוּבָב בְּכָל צָר.
וְאֵין גְּסָפָר – אֵין מַי שְׁמַתְבֵּסָה מִמְנוֹ
מִכָּל הַדְּרָגוֹת הַעֲלֵינוֹת שֶׁהִי בְּלָם
מִקְיָופָת וּבָאֹת אַלְיוֹן, וּבָל אַחֲד וְאַחֲד אֵין
מַי שְׁמַתְבֵּסָה מִמְנוֹ. מִחְמָתוֹ – בְּשֻׁעה